

הרש שנישא

פרק ארבעה עשר

יבמות קיד

עין משפט גדר מצוה

דבר עלי ועליא - הנגה מיטקוקת זכרים ונקבות: ליטיילו הסס - יתקון שס שבת היתה: **סכא לי מפסח** - דרך רה"ר שצבת לנכות - הדליקה: **בעושה פל דעת אביו** - שהתינוק טופה בחציו ורואה שטח לו צדק וחציו עומד עליו והוא כאלו הוא מנורה לעשות אצל הכך מפסחות דרב יתכן לארדועין שפאלכו תורה אור

אמר רבי יוחנן דמאלי הקילו - ה"מ למימר דאפילו לא הקילו דמאלי כיון דאיש אלא מדרבנן שאני דקאמר לעיל אלא מאוס דהאי שטייה משני בכמה דוכתי א"כ כיון שיש לחוש לספק טבל דהוי דלורייסא התמירו חי לרו טעמא דברמאי הקילו:

אלא רבי יוחנן ספוקי מספקא ליה: והא דקאמר רש"ס ב"ס"פ יולא דופן (דהו דף מ"ג וז"ל) אליבא דר' יוחנן דלמך מופלא סמוך לאיש דלורייסא וקטן האוכל נבלות אין צ"ד מוזנין להפרישו על ברייתא דמוציא ליה הסס הוה מני למימר וליטעמין והא ר' יוחנן ספוקי מספקא ליה הכא אלא דבלאו הכי שפיר קאמר הסס ה"ר הלמן:

וקסבר דהוי מפרק כללחך די - ור"ת ופליגי לא הוי כללחך יד נמי דהא אין דישה אלא בגידולי קרקע כדאמר בפרק כלל גדול (שבת דף ע"ה וס"ט) גבי פולע חלוון וכ"ל אע"ג דחלוון לא חשיב גידולי קרקע בהמה חשיבא גידולי קרקע כדאמרי' בריש פ' בכל מדרבין (עירובין ד' כ"ג) דממעט דגים מדרבין בפקד ולאן מה הפרט מפורש גידולי קרקע כו' זה אין לומר דהי דחשיב בהמה גידולי קרקע מ"מ כיון דגרמאי מסממנין בעינין ממש שיהא גדל מן הקרקע כמו סממנין דלגבי גדולי קרקע ממש לא חשיב בהמה גידולי קרקע כדמוכח בהשוכר את הפועלים (ב"מ דף ע"ג פ"ט וס"ט) דתניא דיש מה דיש מיוחד כו' ילא החולב והמגבן והמחבן שאינם גידולי קרקע ואין פועל אוכל זו אלמא גבי דבר הגדל ממש מן הארץ לא חשיבא בהמה גידולי קרקע וכן משמע בפ"ק דקידושין (ע"ו י"ג) גבי גורן ויקב וי"ל דאליטעמין טעמא דהכא דמפרק כללחך די הוא משום ר' יהודה דסבך יש דישה שלא בגידולי קרקע דמחייב בפולע חלוון נמי משום דש ור"ת מפרש דמפרק חייב משום ממקשה שמחליק העור ומאכזבת מלאכות הוא וקשה לר"י מדלמך בפ' חזית (שבת דף קמ"ד) וס"ט חולב חרס עו לתוך הקדירה אצל לא לתוך הקדירה ולפי' הקונטרס ניתח דטעמא משום דכשחולב לתוך הקדירה הוי משקה האל לאוכל ואוכל הוא ואין זה בורר אצל לא לתוך הקדירה דבורר משקה מאוכל ודומה לזש שבורר אוכל מתוך פסולת אצל לפירוש ר"ת זין כך וזין כך לייחייב משום ממחך:

שבת דליסור סקילה גזור רבנן כו' קשה דלמך' בפרק אע"פ (כתובות ד' ס"ה) גונג יונק חלב

צבת קסבר מפרק כללחך יד הוא ומשום נערא לא גזור רבנן והכא חסר ליה צבת וליכא למימר דהסס צמסוכן דאס כן אפילו מלאכה גמורה ואינו כללחך די שרי ואמר ר"ת דהסס מחמת חולי והכא מחמת רעב קרי שפיר נער כללחך בפרק שלישי דשבועות (ד' ט"ז וס"ט) נשצב על הככר ומסחכן עליה מהו מסחכן לישרי ליה מר אלא מטעבר עליה מהו וקשה לר"י דאס כן מאי קאמר הכא חי דאיכא סכנה אפילו צבת מותר והא אפילו צמולים בעלמא מותר כיון שאין צדן מלאכה גמורה ולרבי נראה דאין זו קשיא דהא אכתי לא פירש הס"ס דמפרק כללחך יד הוא וקאמר דאפילו מלאכה גמורה מן התורה יש לו לדמות להיות מותר כיון דאיכא סכנה ור"י תיך דקך דהכא פליגא וכן משמע הסס (כתובות דף ס"ה) דלמך הלכה כו' מריטוס מכלל דליכא דפליגי עליה וליכא דמפרש דהכא צבער של בהמה איירי שמתקשה לה רוב חלב בדדיה וקשה לר"י דלמה היו יונקים והלא היו יכולין לחלוב לתוך הקדירה ומיהו לפירוש ר"ת לא קשה דמסתמא כיון שהיו רעבים לא היה להם שום מאכל בקדירה:

דבר עלי ועליא - הנגה מיטקוקת זכרים ונקבות: ליטיילו הסס - יתקון שס שבת היתה: סכא לי מפסח - דרך רה"ר שצבת לנכות - הדליקה: בעושה פל דעת אביו - שהתינוק טופה בחציו ורואה שטח לו צדק וחציו עומד עליו והוא כאלו הוא מנורה לעשות אצל הכך מפסחות דרב יתכן לארדועין שפאלכו תורה אור

ס"פ יולא דופן (דהו דף מ"ג וז"ל) אליבא דר' יוחנן דלמך מופלא סמוך לאיש דלורייסא וקטן האוכל נבלות אין צ"ד מוזנין להפרישו על ברייתא דמוציא ליה הסס הוה מני למימר וליטעמין והא ר' יוחנן ספוקי מספקא ליה הכא אלא דבלאו הכי שפיר קאמר הסס ה"ר הלמן:

דהוי מפרק כללחך די - ור"ת ופליגי לא הוי כללחך יד נמי דהא אין דישה אלא בגידולי קרקע כדאמר בפרק כלל גדול (שבת דף ע"ה וס"ט) גבי פולע חלוון וכ"ל אע"ג דחלוון לא חשיב גידולי קרקע בהמה חשיבא גידולי קרקע כדאמרי' בריש פ' בכל מדרבין (עירובין ד' כ"ג) דממעט דגים מדרבין בפקד ולאן מה הפרט מפורש גידולי קרקע כו' זה אין לומר דהי דחשיב בהמה גידולי קרקע מ"מ כיון דגרמאי מסממנין בעינין ממש שיהא גדל מן הקרקע כמו סממנין דלגבי גדולי קרקע ממש לא חשיב בהמה גידולי קרקע כדמוכח בהשוכר את הפועלים (ב"מ דף ע"ג פ"ט וס"ט) דתניא דיש מה דיש מיוחד כו' ילא החולב והמגבן והמחבן שאינם גידולי קרקע ואין פועל אוכל זו אלמא גבי דבר הגדל ממש מן הארץ לא חשיבא בהמה גידולי קרקע וכן משמע בפ"ק דקידושין (ע"ו י"ג) גבי גורן ויקב וי"ל דאליטעמין טעמא דהכא דמפרק כללחך די הוא משום ר' יהודה דסבך יש דישה שלא בגידולי קרקע דמחייב בפולע חלוון נמי משום דש ור"ת מפרש דמפרק חייב משום ממקשה שמחליק העור ומאכזבת מלאכות הוא וקשה לר"י מדלמך בפ' חזית (שבת דף קמ"ד) וס"ט חולב חרס עו לתוך הקדירה אצל לא לתוך הקדירה ולפי' הקונטרס ניתח דטעמא משום דכשחולב לתוך הקדירה הוי משקה האל לאוכל ואוכל הוא ואין זה בורר אצל לא לתוך הקדירה דבורר משקה מאוכל ודומה לזש שבורר אוכל מתוך פסולת אצל לפירוש ר"ת זין כך וזין כך לייחייב משום ממחך:

שבת דליסור סקילה גזור רבנן כו' קשה דלמך' בפרק אע"פ (כתובות ד' ס"ה) גונג יונק חלב

צבת קסבר מפרק כללחך יד הוא ומשום נערא לא גזור רבנן והכא חסר ליה צבת וליכא למימר דהסס צמסוכן דאס כן אפילו מלאכה גמורה ואינו כללחך די שרי ואמר ר"ת דהסס מחמת חולי והכא מחמת רעב קרי שפיר נער כללחך בפרק שלישי דשבועות (ד' ט"ז וס"ט) נשצב על הככר ומסחכן עליה מהו מסחכן לישרי ליה מר אלא מטעבר עליה מהו וקשה לר"י דאס כן מאי קאמר הכא חי דאיכא סכנה אפילו צבת מותר והא אפילו צמולים בעלמא מותר כיון שאין צדן מלאכה גמורה ולרבי נראה דאין זו קשיא דהא אכתי לא פירש הס"ס דמפרק כללחך יד הוא וקאמר דאפילו מלאכה גמורה מן התורה יש לו לדמות להיות מותר כיון דאיכא סכנה ור"י תיך דקך דהכא פליגא וכן משמע הסס (כתובות דף ס"ה) דלמך הלכה כו' מריטוס מכלל דליכא דפליגי עליה וליכא דמפרש דהכא צבער של בהמה איירי שמתקשה לה רוב חלב בדדיה וקשה לר"י דלמה היו יונקים והלא היו יכולין לחלוב לתוך הקדירה ומיהו לפירוש ר"ת לא קשה דמסתמא כיון שהיו רעבים לא היה להם שום מאכל בקדירה:

שבת קפ"ה [גיטין נ"ה]

שבת קפ"ה

ס"ט

הוספתא דמאי ס"ב

[כתובות כ"ד וס"ג]

[עין הוספתא שבת קפ"ה ד"ה ס"ט]

גליון הש"ס
ג"כ ורבי דאי אשמעינן שקיים. ע"י נמיכתיבה דה"ל בקרא דגבי שבת וכו' וכתב לזכור גדולים על קטנים. ושי' בהשוכר משל מהל ס"ה י'

ויקרא י"א

ס"ו

ס"ח

